

Perspectiefbrief 2023

Meerjarenperspectief 2023-2026

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	5
2. Financieel Beeld	6
2.1 Uitgangspunt Begroting 2022-2025	6
2.2 Autonome ontwikkelingen	6

Voorwoord

Aan de gemeenteraad

In het voorjaar worden, aan de hand van de belangrijkste ontwikkelingen en voorstellen voor nieuw beleid, de inhoudelijke en financiële kaders voor het komende jaar en de drie opvolgende jaren door de raad vastgesteld. Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen is het niet mogelijk om een perspectiefnota op te stellen die dergelijke inhoudelijke beleidskeuzes voorlegt. Vandaar dat we volstaan met een perspectiefbrief, waarin alleen de autonome (financiële) ontwikkelingen worden geschetst. De raad is hierover in oktober 2021 geïnformeerd middels een raadsmededeling: 'Perspectiefnota 2022 en voorbereiding op de nieuwe raadsperiode'

College van Burgemeester en Wethouders Gooise Meren

Leeswijzer

Richtlijnen

De raadswerkgroep Financiën heeft – ten tijde van de fusie – richtlijnen vastgesteld voor de producten uit de planning en control cyclus, waaronder ook de Perspectiefnota. Deze richtlijnen geven we hieronder weer.

Het begrotingsjaar begint met de Perspectiefnota. Hierin vindt een kaderstellende vooruitblik naar de komende jaren plaats en de komende begroting in het bijzonder. Kenmerkend hiervoor is de integrale afweging die wordt gemaakt voor de inzet van de middelen voor de komende jaren. De inhoud van de Perspectiefnota kan jaarlijks veranderen, afhankelijk van de actualiteit (college-uitvoeringsprogramma, bezuinigingen). Een vaste herkenbare indeling zorgt echter toch voor consistentie en herkenbaarheid.

Richtlijnen Perspectiefnota:

1. De Perspectiefnota legt tenminste het meerjarig financieel kader vast.
2. Besluiten over nieuwe ontwikkelingen/wensen vinden zo veel mogelijk integraal plaats bij het vaststellen van de Perspectiefnota.
3. De keuze die we maken in de Perspectiefnota worden vertaald in de Programmabegroting
4. In de Perspectiefnota worden de (financiële) uitgangspunten voor de begroting vastgesteld.
5. Bij de Perspectiefnota beschrijven we in elk geval de nieuwe ontwikkelingen die van invloed zijn op de koers en/of het meerjarig financiële beeld
6. De Perspectiefnota bevat in ieder geval een meerjarig investeringsplan.

Er is in de, aan de raadsfracties verstrekte, strategische verkenningen een uiteenzetting gegeven van de vraagstukken waarmee we als gemeente de komende jaren verwachten te maken hebben en krijgen.

De ambities in het nieuw op te stellen College uitvoeringsprogramma worden nader uitgewerkt en financieel vertaald als input voor de komende programmabegroting.

Omdat er nog keuzes gemaakt moeten worden, in aanloop naar die programmabegroting, is er voor gekozen om nu ook nog geen investeringsplan op te nemen.

De richtlijnen voor de perspectiefnota zijn in de financiële verordening vastgelegd. De perspectiefbrief voldoet, met bovengenoemde beperkingen, aan deze richtlijnen.

Normaliter schetsen we in deze nota ook de ontwikkeling van de financiële positie en enkele kengetallen. Omdat sprake is van een perspectiefbrief met beperkte info over het financiële beeld zijn hieruit geen nieuwe inzichten te destilleren. Bij de begrotingsopstelling zullen we een toelichting geven op de ontwikkeling van de verschillende onderdelen en de samenhang tussen de ratio's.

1. Inleiding

In het voorjaar worden, aan de hand van de belangrijkste ontwikkelingen en voorstellen voor nieuw beleid, de inhoudelijke en financiële kaders voor het komende jaar en de drie opvolgende jaren door de raad vastgesteld. Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen is het niet mogelijk om een perspectiefnota op te stellen die dergelijke inhoudelijke beleidskeuzes voorlegt. Vandaar dat we volstaan met een perspectiefbrief, waarin alleen de autonome (financiële) ontwikkelingen worden geschetst. De raad is hierover in oktober 2021 geïnformeerd middels een raadsmededeling: 'Perspectiefnota2022 en voorbereiding op de nieuwe raadsperiode'¹.

Met dit vertrekpunt geeft het college de financiële ruimte aan waarbinnen de ambities uit het op te stellen College uitvoeringsprogramma (CUP) van de nieuwe coalitie kunnen worden gerealiseerd. In de Programmabegroting 2023-2026 komt het college met concrete keuzes en voorstellen ten aanzien van de realisatie van die ambities.

---

¹ Perspectiefnota2022 moet hier worden gelezen als Perspectiefnota 2023

2. Financieel Beeld 2023 - 2026

2.1 Uitgangspunt Begroting 2022-2025

Het vertrekpunt bestaat uit de Programmabegroting 2022-2025 en de doorwerking van besluitvorming na die begroting, te weten de september- en decembercirculaire 2021. Tegelijkertijd met deze perspectiefbrief ligt ook het eerste Voortgangsverslag 2022 voor ter besluitvorming. Eventuele structurele effecten zijn verwerkt in deze perspectiefbrief, vooruitlopend op de vaststelling door uw raad.

Dit tezamen bepaalt de feitelijke, zekere, financiële ruimte.

Financiële ruimte 2023 - 2026	2023	2024	2025	2026
Saldo Begroting 2022 - 2025	V 103	V 338	V 464	V 464
Financiële effecten na begroting				
Sept. en dec. circulaires Uitkering Gemeentefonds	V 1671	V 1444	V 1725	V 2311
Structurele effecten Voortgangsverslag 2022-1	N 129	N 125	N 133	N 133
Feitelijke financiële ruimte 2023 - 2026	V 1645	V 1657	V 2056	V 2641

2.2 Autonome ontwikkelingen

Loon- en prijsstijgingen

Zoals gebruikelijk wordt in de voorbereiding van de begroting rekening gehouden met de te verwachten loon- en prijsstijgingen.

Conform de in de Perspectiefnota 2021 voorgestelde systematiek gaan wij voor de prijs- en loonontwikkeling uit van de cijfers van het Centraal Economisch Plan (CEP) van het CPB (publicatie maart 2022). Dit betreft de cijfers die ook als uitgangspunt dienen voor de meicirculaire 2022.

Prijsontwikkeling

Indexatie op basis van prijsindex voor de materiële overheidsconsumptie (IMOC) uit het CEP bedraagt 2,8% voor 2023. Daar wordt 1,3% aan toegevoegd vanuit een nacalculatie over 2022. Deze indexatie van 4,1% wordt toegepast op alle materiële budgetten alsook op de onderhoudsvoorzieningen, de huuropbrengsten, leges en (belasting)tarieven. Voor de subsidieontvangers, waarbij sprake is van een groot aandeel personele kosten, zal een gewogen gemiddeld van loon- en prijsstijging van 3,7% worden toegepast. Voor de jaren na 2023 wordt geen rekening gehouden met een meerjarige ontwikkeling.

Loonontwikkeling

Voor 2023 zelf is er nog geen cao, maar hanteren we de loonvoet sector overheid van 4,1% uit het CEP van CPB (publicatie maart 2022). Deze wordt gecorrigeerd met een nacalculatie over 2022 van -0,7%. De sociale lasten zullen in 2023 naar verwachting met 0% stijgen. Het totaal effect bedraagt dan 3,4%. Voor de jaren na 2023 wordt geen rekening gehouden met een meerjarige ontwikkeling.

Ontwikkeling grondstoffenprijzen bouwsector

We zien een toename van de prijzen van grondstoffen in de bouwsector. De hogere prijzen voor hout en staal vertalen zich in hogere aanbestedingen. Deze stijging is aanzienlijk hoger dan de hierboven genoemde prijsindex voor (overheids)consumptie (IMOC).

Dit zou bij het huidige kapitaallastenplafond kunnen leiden tot gedwongen aanvullende keuzes inzake de reeds in de begroting opgenomen voorgenomen investeringen. Om dat te voorkomen en om tegemoet te komen aan die buiten proportionele prijsontwikkeling wordt voorgesteld om jaarlijks bij de perspectiefnota de bouwkostenindex van het CBS² af te zetten tegen de IMOC. Vanaf het tweede halfjaar 2021 is deze stijging gemiddeld 10% tot 12 %. Wij stellen voor 10% extra toe te voegen voor de investeringen en de onderhoudsvoorzieningen.

Ook hier geldt, gelijk aan de toepassing bij de prijsontwikkeling, dat voor de jaren na 2023 geen rekening wordt gehouden met een meerjarige ontwikkeling.

Algemene uitkering

Meicirculaire

De uitkomst van de meicirculaire 2022 is op dit moment nog niet bekend. Technisch uitgangspunt is dat we in onze begroting uiteindelijk de procentuele loon- en prijsstijging opnemen, die ook in de Algemene Uitkering wordt toegepast. Dit is verwerkt in het saldo van loon- en prijsontwikkeling.

Coalitieakkoord Kabinet Rutte IV

De vorming van een nieuw Kabinet en bijbehorend coalitieakkoord is vertaalt in de zogenaamde maart brief, vooruitlopend op die meicirculaire, waarbij tevens is voorgesorteerd op de herijking van het Gemeentefonds. De uitkomst van die maartbrief is als voorlopige autonome ontwikkeling (accresmutatie) berekend en voor Gooise Meren vertaald en verwerkt.

Er is in het coalitieakkoord voor gekozen om de uitvoeringskosten van medeoverheden voor investeringspakketten (klimaat, ontsluiten nieuwbouwwoningen en stikstof) specifiek te verstrekken. In samenhang hiermee is besloten om de middelen voor het Stikstoffonds, het Klimaatfonds, het budget voor ontsluiting van nieuwe woningen in het Mobiliteitsfonds en het Nationaal Groeifonds uit te zonderen van de berekening van het accres.

2.3 Financiële ruimte

Deze autonome ontwikkelingen leiden tot de volgende financiële ruimte.

Financiële ruimte 2023 - 2026	2023	2024	2025	2026
Feitelijke financiële ruimte 2023 - 2026	V 1645	V 1657	V 2056	V 2641
Mogelijke autonome ontwikkelingen				
Loon- en prijsstijging	N 1308	N 1322	N 1349	N 1371
Aanvulling prijsontwikkeling bouwsector	N 602	N 653	N 747	N 826
Maartbrief Coalitieakkoord	V 3453	V 5794	V 6730	V 2282
Mogelijk beschikbare financiële ruimte	V 3188	V 5475	V 6690	V 2727

Met deze perspectiefbrief is de financiële ruimte geschetst voor de realisatie van maatschappelijke doelen uit het komende College Uitvoeringsprogramma 2023-2026.

² Dit betreft het gemiddelde van de GWW index grond-, weg- en waterbouw januari 22 t.o.v. januari 21 en de index voor nieuwbouwwoningen; maart 22 t.o.v. maart 21.